

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Vincentii Brvni, Societatis Iesv, Meditationes, De
Præcipvis Mysteriis Vitæ & Passionis D. N. Iesv Christi**

Cum Veteris Testamenti Figuris, & Prophetijs, varijsque Documentis ex
quoque Euangelio depromptis, Nunc ex Italico in Latinum translata

Meditationes, De Vita Et Passione D. N. Iesv Christi

Bruno, Vincenzo

Coloniae Agr., 1599

VD16 ZV 2606

IX. De Angelis, & speciatim de angelis custodibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59846](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59846)

DE ANGELIS
ET SPECIATIM
DE ANGELIS CV.
STODIBVS.

MEDITATIO IX.
EVANGELIVM.

Matt. 18.

ACCESSERVNT discipuli
ad IESVM, dicentes. Qui
putas, maior est in regno cae-
lorum? Et advocans IESVS pa-
vulum, stavit eum in medio eo-
rum, & dixit. Amen dico vobis,
si conversi fueritis, & efficiamini
sicut parvuli, non intrabitis in re-
gnum caelorum. Quicumque ergo
humiliauerit se sicut parvulus
iste, hic est maior in regno caelo-
rum. Videte ne contemnatis v-
num ex his pusillis: dico enim vo-
bis, quia Angeli eorum in caelis
sem-

CH
semper v
in caelis e

1. Q
celo & in
2. Deus
3. Affi
antiquis d
didum qua
luna mundi
& decies r
4. Angel
te in omnib
5. Immu
timentum
6. Ne dic
tas, ne for
disper cur

CON

CON
CH
pro magi
suas prof

semper vident faciem patris mei qui in caelis est.

PROPHETIAE.

1. **Q**UIS sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat, & humilia respicit in caelo & in terra. *Psal. 112.*
2. Deus ponit humiles in sublime. *Iob. 5.*
3. Aspiciebam donec throni positi sunt, & antiquus dierum sedit: vestimētum eius candidum quasi nix, & capilli capitis eius quasi lana munda, millia millium ministrabant ei, & decies millies centena millia assiste bāt ei. *Dan. 7.*
4. Angelis suis mandavi de te, vt custodiāt te in omnibus vijs tuis. *Psal. 90.*
5. Immitter Angelus Domini in circuitu timentium eum, & eripiet eos. *Psal. 33.*
6. Ne dicas coram Angelo, non est prouidentia; ne forte iratus Deus cōtra sermones tuos, dissipet cuncta opera manuum tuarum. *Ecl. 5.*

CONSIDERATIONVM

PARS PRIOR.

IN COMMVNI.

CONSIDERA, qua ratione **CHRISTVS**. Dominus noster pro magno amore, quo nos creaturas suas prosequitur, nunquā desinit nouas prae-

præbere occasiones gratiam suam consequendi, & in virtutibus progrediendi. vt tandem perueniamus ad finem æternam scilicet felicitatem ab eo nobis præparatam. Atque ideo voluit Ecclesia sua celebrari omnia nostre redemptionis mysteria, vt renouata dies memoria omnium, quæ Dominus egit, aut passus est pro salute nostra excitaremur ad amandum illum & colendum, atque etiam ad conformandum omnes actiones nostras sanctissimæ vitæ suæ exemplar nobis relictum. Neque hac re contentus, voluit præterea sigillatim suæ sanctissimæ & benedictæ matris, atque ex omnium Sanctorum cætu, quorundam præ cæteris excellentium peculiarem in eadem Ecclesia agi memoriam, vt essent velut patroni & protectores nostri, suisque orationibus nobis subuenirent in necessitatibus tam corporalibus quàm spiritualibus, simulque occasionem darent nobis suas virtutes & sanctæ conuersationis suæ exemplum imitandi. Voluit deinde quoque vt quædam Ecclesia & omnes nos Sanctorum Angelorum ministerio tot tantaque beneficia à sua maiestate quotidie recipimus, eorum quoque solennis me-

CH
 moria qu
 conueni
 aliquam
 demonst
 pere dei
 nostram.
 sia sanct
 S. Micha
 omnium
 & Arch
 quia om
 ministrat
 dammod
 rum. Ne
 demitter
 alioquin
 vident D
 tam eupi
 que dem
 nis, etia
 nit. Nec
 nem in su
 permitte
 hoc vili
 celestis
 starent
 hominer
 autem hi
 Sancta i
 geli præ

moria quotannis haberetur. Et certè
 conueniens erat, vt homines erga illos
 aliquam grati animi significationem
 demonstrarent, quando quidem tanto-
 pere desiderant & procurant salutem
 nostram. Eam igitur ob causam Eccle-
 sia sancta memoriam recolit gloriosi
 S. Michaëlis singularis sui protectoris,
 omniumque reliquorum Angelorum
 & Archangelorum hierarchiæ cœlestis,
 quia omnes, teste Apostolo, sunt ad-
 ministratores spiritus, laborantes quo-
 dammodo pro salute omnium electo-
 rum. Non dedignantur beati spiritus
 demittere se ad ministerium hominū,
 alioquin ipsis longè inferiorum, quia
 vident Deum optimum maximum cui
 tam cupide & ardentè seruiunt, cons-
 que demississe se, vt ob salutem homi-
 nis, etiam formam hominis assumpse-
 rit. Neque etiam dedignantur homi-
 nem in suam societatem cooptare, &
 permittere, vt ex nobis vermiculis, ex
 hoc vili puluisculo ædificentur muri
 cœlestis Hierusalem, suæque ruinæ re-
 staurantur, quia adorāt supra se, ipsum
 hominem factum Deum. Considera
 autem hic, quam congruentur Ecclesia
 Sancta in festo huius inuicti Archan-
 geli præsens Euangelium de virtute
 humi-

Heb. 1.

humilitatis legat. Nam sicut superbus Lucifer ad vsurpandum diuinum honorem ex altissimo Paradisi throno precipitatus fuit in profundum inferni humilis Michael cum toto Angelorum bonorum exercitu, subijciendo se creatori suo, & zelo gloriae eius opponendo se fastuoso illi serpenti, tanto potius fuit honoratus, & in summam dignitatem euectus. Proponitur quoque hoc Euangelium in sollemnitate omnium eorum Angelorum, qui vna cum beato Michael virtute humilitatis consecuti sunt coronam gloriae; vt homines intelligant hoc esse ineffabile & aeternum decretum Dei, neminem posse se peruenire ad gloriam, quam possident Angeli, nisi per viam humilitatis, quam illi primum institerunt. Imò & CHRISTVS Saluator noster beneficium huius virtutis sui facri corporis gloriae acquisiuit, vt dicit Apostolus. *Humiliavit semetipsum, factus obediens usque ad mortem, &c. Propter quod & Deus exaltavit eum.* Quare prodigiosa res esset, si eius fideles alia via, quam caput ipsorum, ingredi regnum caelorum vellent.

2. CONSIDERA excellentiam horum caelestium aulicorum Paradisi principum, quam licet mens no-

Apoc. 12.

Phil. 2.

stra perfectio
pro exigua
nisterio no
mur in eo
ponere pa
gloria a D
gitur sunt,
re, aulam,
pis. Primo
cundo ear
do. Tria h
gelicis spi
deres eoru
nuartifici
pem locum
spiritalis
omnium
ma: intel
naturalium
nis erroris
tanto lum
habent v
perfectam
affictivel
ueritas ad
gratia nu
admisso
riam &
haec in su
diuina g

ita perfecte capere non possit, tamen
 pro exigua luce, ex eorum ciga nos mi-
 nisterio nobis communicata, conabi-
 mur in eorum honorem ob oculos
 ponere partem aliquam dignitatis &
 gloria à Domino eis concessa. Tria i-
 gitur sunt, quæ illustrem solent redde-
 re, aulam, vel exercitum magni Princi-
 pis. Primò nobilitas personarum; se-
 cundò earundem numerus; tertio or-
 do. Tria hæc imprimis relucet in an-
 gelicis spiritibus. Si enim primo consi-
 deres eorum naturam, inter opera ma-
 nu artificis magni Dei condita princi-
 pem locum vendicant; sunt substantiæ
 spirituales; natura sua incorruptibiles,
 omniumque creaturarum nobilissi-
 mæ: intelligentia tanta, ut in rerum
 naturalium notitia expertes sint om-
 nis erroris & ignorantia. Huic quoque
 tanto lumini intelligendi conformem
 habent voluntatem ita firmam &
 perfectam, ut nulla perturbatione
 affici vel vinci possint. Si verò te con-
 uertas ad statum, in quo beneficio
 gratiæ nunc versantur, nullo vnquam
 admissio peccato consecuti sunt glo-
 riam & æternam felicitatem. Ad-
 hæc in sua essentia ornati sunt habitu
 diuinæ gratiæ, qui eos pulcherrimos
 & gra-

& gratiosissimos in conspectu Dei red-
dit. In intellectu dotati sunt claro lu-
mine gloriæ, quo à facie ad faciem ve-
dunt suum creatorem: in voluntate ve-
rò habitu caritatis quo amantes amo-
re perfectæ amicitia Deum, simul filii
& amici ipsius Dei efficiuntur. Nam
ergo anima mea contemplare horum
caelestium civium pulchritudinem, quæ
instar tot stellarum matutinarum, immo
clarissimi solis, resplendent in civitate
Dei, in quibus tanquam in luci diffusis
speculis diuinæ perfectiones, ut in fin-
ta potentia, æterna sapientia, ineffabi-
lis bonitas, & ardentissima creatoris ca-
ritas relucet. O quam amabiles, quam
puri, & candidi sunt hi beati Spiritus,
quam zelosi vindicandæ Domini glo-
riæ, quam cupidi & solliciti de nostra
salute, atque ideo quam digni, ut à no-
bis peculiariter amentur & colantur. In-
tenim si honor (ut aiunt Philosophi)
est cultus qui alicui debetur ob exce-
lentiam, vel virtutem quam in se ha-
bet, & idcirco ijs hominibus, licet om-
nes secundum naturam inter se sunt
pares, qui aliqua laudè alijs præcellunt,
maiorē honorem deferre solemus,
quanto potius nos creaturæ tam viles
& abiectæ, si cum caelestibus spiritibus

con-

conferam
eis defere
licet min
tis dotib
quem que
superet. I
turæ tam
nibus reli
honore a
eundem a
certè cou
miculi, o
affectu pr
tantoper
Hi enim
contemp
da illa &
tur, & m
pleni, in
lat & se r
3. Post
huius au
rum & or
quod ad
ut non
minum o
rum etia
runt, au
dicij. Mu
rituum, f

conferamur, oēm honorem & cultum
 eis deferemus? cum vnusquisq; eorum,
 licet minimus, in supra commemora-
 tis dotibus & excellentijs, nobilissimū
 quemque hominum mortalium longē
 superet. Præterea si sancti angeli, crea-
 turæ tam nobiles natura & gratia, om-
 nibus reliquis antelatæ, demittunt se &
 honore afficiunt hominem, quia Deus
 eundem amauit & honorauit; multo
 certè cōuenientius, nos perpusilli ver-
 miculi, omni honore, & deuotionis
 affectu prosequemur eos, quos DEVS
 tantopere honorat & exaltat in cælo.
 Hi enim sunt filij illi dilecti, qui semper
 contemplantur faciem Patris, & candi-
 da illa & pura lilia inter quæ ipse pasci-
 tur, & montes aromatibus odoriferis
 pleni, in quibus cælestis sponsus ambu-
 lat & se recreat.

Cant. 2. 8.

3. Post dignitatem & excellentiam
 huius aulæ cælestis considera nume-
 rum & ordinem aulicorum. Et primò,
 quod ad numerum attinet, is tātus est,
 vt non solum excellat numerum ho-
 minum omnium qui nunc viuunt, ve-
 rum etiam eorum qui vnquam extite-
 runt, aut futuri sunt vsque ad diem iu-
 dicij. Multitudo horum beatorum spi-
 rituum, similis est arenis maris, & stel-
 lis,

Ecl. 1.

lis, quas Sapiens dicit, numerari non posse. Atque ut asserit S. Dionysius Areopagita capit. 9. cal. hierarchia, maior est numerus angelorum cuiuslibet ordinis, quam in mundo sit in vilo

Dan. 9.

dine rerum materialium. *Millia millium* dicebat Propheta, *ministrabam ei, & ceteras milies centena millia assistebam ei.* more suo scriptura vsurpat numerum certum pro incerto, & quidem numerum hominum opinione maximum, ut intelligatur numerum eorum a solo Deo iniri posse, quodque apud Deum numerabile est, id apud homines esse infinitum & innumerabile. Et

Iob. 25.

legimus in Iob: *nunquid est numerus stellarum eius?* De quorum multitudine

Psal. 67.

iam dixit regius Propheta loquendo de Angelis. *Currus Dei decem millibus multiplici, millia letantium, Dominus in excelsis habitans in sancto.* Sanctus quoque Evangelista, ut est in Apocal. ait visam magnam multitudinem in conspectu Dei eorum omnibus populis, & linguis & nationibus, quæ numerari non poterat. Si huius electorum numerus, quem scimus maximam esse hominum partem, tam magnus est, ut numerari non possit, quantum poteramus fore Angelorum, qui decies omnium hominum numerum excedunt.

CHI
dunt? Me
tis mona
rum; nam
dine popu
bis ignomin
ceps ille ex
Dominus
niens erat
lam nume
& immen
quantum g
ferret anit
nobilium
gratia præ
nomine be
tibi felix il
ret, ut inter
torum Prin
fratrum tu
nim erubesc
les spiritus
fecerit, eo qu
lum non vo
verè, per a
fieri frater
iam tu vna
laudares &
pro tanto b
4. CON
ordinè à d
spiritibus d

dunt? Meritò autem tantum hic cæle-
 stis monarcha habet aulicorum nume-
 rum; nam si, ut dicit Sapiens. *In multitu-
 dine populi dignitas regis, & in paucitate ple-
 bis ignominia principis.* cum Deus sit Prin-
 ceptus ille excellentissimus, rex regum, &
 Dominus Dominantium, valde conue-
 niens erat, ut familiam amplam, & au-
 lam numerosam in spaciofo illo regno
 & immenso cæli palatio haberet. O
 quantum gaudium & solatium tibi af-
 ferret anima mea, si multitudinē tam
 nobilium creaturarum, cum natura tū
 gratia præstantium, atq; etiam gloriæ
 nomine beatarum intueri posses. O si
 tibi felix illa fors aliquando continge-
 ret, ut inter cælestia illa agmina, in tan-
 torum Principum & filiorum Dei, imò
 fratrum tuorum catu versarere: non e-
 nim erubescunt sublimes illi & amabi-
 les spiritus homines pro fratrib. agno-
 scere, eo quod Dominus eorū, non so-
 lum non veritus est vocari, verum etiā
 verè, per assumptam carnem, voluerit
 fieri frater noster. O quàm libenter et-
 iam tu vna cum vocibus illis angelicis
 laudares & benediceres Dominum tuū
 pro tanto beneficio ab eo recepto.

Pro. 14.

1. Tim. 6.

4. CONSIDERA deinde mirabilē
 ordinē à diuina prouidentia angelicis
 spiritibus decretum & constitutum; siue
 cu m

cum Deo, siue inter se, siue cum aliis
 huius mundi creaturis componantur
 Si enim conferas illos cum Deo, non
 est inter eos discrepantia, omnes enim
 cum vnanimiter colunt & reuerentur
 tanquam solum Principem, & calant
 suæ ciuitatis Dominum. Si inter se
 la in tanta multitudine confusio, in
 mus ordo, admiranda distributio, in
 uersis intelligēdi modis consentane
 Alius alio sublimior est & excellen
 rior, prout DEVS illis sua arcana re
 lat, eorumque ministerio in homin
 salutem vitur. Et vt ad particularia
 scendamus, tota gloriosorum illorum
 spirituū multitudo tribus Hierarchie
 suprema, media, & infima continetur.
 Quæuis autem hierarchia in tres ordi
 ros, summum, medium, infimum
 stinguitur. Prima earum continet Ser
 phinos, Cherubinos & Thronos.
 ex eorum nominibus facile cognoscuntur
 eorum officia in quibus exercentur.
 prium enim Dei est, imponere crea
 ris nomina officijs eis commissis
 formia. Contemplare igitur primam
 chorum Seraphinorum qui velut
 bicularij secreti & intimi Regis
 conuenienter nomini suo non solum
 sunt pleni & inflammati caritate,

spiritalis in
 semper arc
 dant, & ill
 res. De
 nos, ita vo
 entia, ma
 tia quo ex
 feriores spi
 VM videan
 Quare sunt
 letis, clari
 etiam com
 bus. Cor
 nos, qui vel
 secretarij h
 quod sint q
 in quibus
 quiescit diu
 quocunque
 tificia, secun
 inde ad secu
 continet ali
 ros, Domina
 testatum, q
 gubernatio
 attributi. Et
 minationes,
 mi Principis
 fidum more
 cant, & in di

VITA

spiritalis ignis instar diuino amore
 semper ardent, & simul eodem accen-
 dunt, & illustrant angelos sibi inferio-
 res. Deinde contemplare Cherubi-
 nos, ita vocatos, ob plenitudinem sci-
 entia, maiusque lumen intelligen-
 tia quo excellunt omnes reliquos in-
 feriores spiritus, eò quod clarius DE-
 VM videant, & in eo plura cognoscant.
 Quare sunt velut Consiliarij Regis cæ-
 lestis, clari scientia & sapientia, quam
 etiam communicant Angelis inferio-
 ribus. Contemplare post hæc Thro-
 nos, qui velut familiares & intimi Dei
 Secretarij hoc nomine ornati sunt,
 quod sint quasi sedes & throni regij,
 in quibus quodammodo residet &
 quiescit diuina Maiestas, quam etiam,
 quocunque vadunt, quasi in sede Pon-
 tificia, secum deportant. Descende de-
 inde ad secundam Hierarchiam, quæ
 continet alios tres Angelorum cho-
 ros, Dominationum, Virtutum & Po-
 testatum, qui singulatim vniuersali
 gubernationi horum inferiorum sunt
 attributi. Et primo contemplare Do-
 minationes, quæ representant supre-
 mi Principis Dominium, regionum Præ-
 sidum more, inferioribus suis impe-
 rant, & in diuinis mysterijs ad guber-

L na-

nationem orbis emittunt. Secundo
 contemplare Virtutes, quæ suapote-
 tia & vi adumbrantes infinitam pote-
 stiam Domini virtutum, omnia
 & difficilia exequentur, mirabiles
 effectus in creaturis ad DEI gloriam
 operantur. Tertio contemplare
 states, qui instar iudicum repa-
 rant auctoritatem & potestatem
 mi & vniuersalis Iudicis, officium
 habent aëreas potestates coercere
 omniaque impedimenta & molesta
 hominibus remouendi, ne eis
 ad salutem intercludatur. Defectum
 do denique ad tertiam & vltimam
 Hierarchiam, in qua continentur
 alij chori, Principatus, scilicet
 angeli & Angeli; contemplare
 modo Principatus, ita appellatos,
 sicut hæc extrema Hierarchia
 constituta est, ad exequenda
 iussa erga creaturas, ita Principatus
 qui sunt Angeli primi chori, quæ
 representant supremum principatum
 præpositi sunt gubernationi di-
 rum prouinciarum, & regnorum
 ticularium. Hi quoque, vt præ
 quemadmodum à DEO immo
 mandata accipiunt, ita eadem
 Angelis inferioribus committuntur

CH
 auxilium
 stando.
 Archangeli
 conueniunt
 legati &
 varijs de
 stodiend
 adscripti
 hos duos
 changelis
 committunt
 illud exig
 la archite
 intelliger
 intellectu
 posset, &
 & functio
 henderet
 si officia
 na Hieru
 ordine su
 le celestis
 ornate.
 demus ho
 tot stellis
 rum plane
 mirabili or
 terram sub
 illud spirit
 gis admira

auxilium etiam præbent ad ea præ-
 standa. Sequuntur deinde duo alij
 Archangelorum & Angelorum, qui
 conuenienter nomini suo, sunt velut
 legati & nuncij à DEO in mundum
 varijs de causis emissi, atque etiam cu-
 stodiendis certis locis & hominibus
 adscripti. Nec aliud discrimen inter
 hos duos choros est, quam quod Ar-
 changelis maiora, Angelis minora
 committantur. Atque hoc totum, est
 illud exiguum, quod nos de diuina il-
 la architectura, & ordine domus DEI
 intelligere possumus. Quod si acies
 intellectus nostri longius progredi
 posset, & penitus inspicere naturam
 & functionem cuiusque angeli, depre-
 henderet eos, sicut singularia singu-
 li officia & exercitia habent in super-
 na Hierusalem, ita singulari quoque
 ordine suo omnem illam beatam au-
 la celestis multitudinem mirificè ex-
 ornare. Etenim quemadmodum vi-
 demus hoc nostrum spectabile cælum
 tot stellis ornatum, & secundum nume-
 rum planetarum in orbem distinctum,
 mirabili ordine moueri, & vim suam in
 terram subiectam exercere: sic cælum
 illud spirituale & inuisibile, ordine ma-
 gis admirando & diuino tot angelorū,
 quasi

3. Reg. 10.

quasi stellarum varietate ornatum
 per quos Dominus vniuersitatis,
 quam per totidem planetarum
 omnes donorum in charismatum
 ritualium influxus in humanum
 deriuat. Ergo age anima mea,
 na Saba audita sapientia Salomonis
 conspecta regij palatij magnificentia
 numeroque & ordine ministrorum
 li inferuentium, ob summam admi-
 rationem prudentiæ sapientissimi Re-
 attonita, *non habebat, vt loquitur scrip-
 ra, ultra spiritum, dixitque: Beati viri
 & beati serui tui, hi qui stant coram re-
 per, & audiunt sapientiam tuam. Quam
 magis tu occasionem haberes nõ
 admirandi cum illa Regina, quam
 cum bono illo Propheta deficiente
 præ desiderio & amore beatæ habi-
 tionis, si posses perfectè intelligere
 gnitatem, excellentiam, & ordinem
 aulae veri Salomonis, quam sua
 sapientia & arte constituit & ordina-
 uit. Quæ consolatio, quod gaudium
 rogo, tibi esset, si post huius vitæ
 sum tibi quoque illa felicitas con-
 geret, vt vnâ cum cælestibus illis
 ritibus aulicum agere possis tantum
 mini, cui seruire regnare est. O
 Si & puri angeli, ô verè beati, qui*

C
 petro d
 tanta c
 Salomo
 rictis fa
 uis, &
 ha lucida
 in celo
 animam
 influxus,
 larum, sp
 amorem
 num. O
 vestro qu
 regiam h
 vos prim
 tam vna
 contempr
 alicius f
 celo delap
 D E
 S
 P A R
 V E R
 Ange
 gnium est,
 plemur de
 pet

peto diuino conspectui assistitis, & tanta cum letitia faciem illius celestis Salomonis inspicitis; à quo tanta ornatiestis sapientia, tot ditati prerogatiuis, & digni effecti tanta gloria. Vos stellae lucidae, quae tam feliciter splendetis in caelo Emyreo, infundite quæso in animam quoq; meam beatos vestros influxus, seruate fidem meam immaculatam, spem firmam, mores inculpatos amorem integrum in Deum & proximum. Oro vos angeli beati, vt auxilio vestro quasi manu dignemini me per regiam humilitatis viam deducere, quã vos primum institistis, vt post hanc vitam vna vobiscum æterni Patris facie contemplari merear, & reponi in locũ alicuius stellæ olim per superbiam de caelo delapsæ.

DE ANGELIS
SPECIATIM.
PARS POSTERIOR.

VERVM post contemplationem Angelicarum Hierarchiarum, dignum est, vt aliquid quoque contem-plemur de inuiso illo celestis exerci-
tus

tus Duce Sancto MICHAEL Archangelo qui ob egregium suum zelum & fidelitatem à Deo princeps constitutus est omnium illorum Angelorum, qui ad diuersa ministeria mundum amandantur. Fuit quoque beatissimus Michael hoc nomine quod interpretatur, *Quis ut DEVS*, honoratus; nam cum superbus Lucifer elatus fuit aduersus Deum, ei que similis fieri voluit, fortissimus hic Archangelus, non ferens tantam Domini sui iniuriam, ardentissimo zelo magnans exclamauit dicens, *Quis ut DEVS? Quis ut DEVS?* hoc est, quis tam audax, tam potens est, ut audeat se simulare Deo? atque si diceret. Nonne siue in caelo, siue in tota vniuersitate, creatura aliqua similis Deo existit? O fortissime Michael, hoc nomine verè dignissime, benedictus sis inter omnes angelos, & omni laude & honore dignus inter homines, quia ita fidelis fuisti & zelosus in vindicanda Dei gloria. Hic gloriosus Archangelus non solum in triumphante, verum etiam militante Ecclesia fuit à Deo multis honoratus priuilegijs. Nam primo in veteri Testamento factus est protector & custos Synagoga, in noua vero princeps & defensor.

Ecclesi
 Dux &
 animu
 hono
 lenti
 cit, &
 obtinu
 egit, c
 hac, q
 caelesti
 poli pu
 inuictu
 gypto
 quando
 è Phara
 est, qui
 gypti p
 qui per
 Capitan
 dens, in
 nis illos
 de occi
 ercitus
 saluos &
 à Deo p
 Moysis,
 tur pope
 poris in
 tis Arch
 ardens,

Ecclesie Dei . Hic est prapotens ille
 Dux & Capitaneus , cuius ingentem
 animum & fidelitatem sectatus totus
 honorum Angelorum exercitus viru-
 lenti illius serpentis audaciae se obie-
 cit , & obruto eius capite , victoriam
 obtinuit , eumque praecipitem de caelo
 egit , cum omnibus suis asseclis . Ad-
 hac , quotiescunque opus fuit aliquo
 caelesti auxilio & pro salute fidelis po-
 puli pugnandū , semper praesto adfuit
 miltus Michael . Hic enim in AE-
 gypto pro DEI populo depugnauit ,
 quando per multa signa & miracula
 e Pharaonis seruitute liberatus est . Hic
 est , qui horribili illa nocte , omnia AE-
 gypti primogenita percussit . Hic est ,
 qui per quadraginta annos tanquam
 Capitaneus & dux filios Israel antece-
 dens , in mari rubro exercitum Pharao-
 nis illos persequentem demersit : dein-
 de occidit & excidit tot gentes & ex-
 ercitus illi repugnantes , ac denique
 saluos & incolumes perduxit in terrā
 a Deo promissam . Post mortem quoq;
 Moysis , cum callidus daemō conare-
 tur populum Dei ratione sacri eius cor-
 poris inducere in idololatriam , hic for-
 tis Archangelus zelo honoris diuini
 ardens , & salutis populi , valide se illi

Apoc. 12.

Exod. 7.

Deut. vlt.

Iudas in epist.

L 4 oppo-

opposuit, cumque in fugam coniecit.
 Hic denique, Israelitico populo dum
 captiuus in Babylonem abductus est,
 tempore captiuitatis exacto, manum
 auxiliarem porrexit, omniaque impe-
 dimenta liberationis remouit. Quan-
 uis verò in quibusdam locis & actio-
 nibus iam recitatis non sit nomen Mi-
 chaelis expressum, tamen quia ille à
 Deo constitutus est protector & custos
 illius populi, certo credi potest, illum
 ipsum, vel certè alios angelos ex com-
 missione ipsius interuenisse. Præterea
 hic gloriosus Archangelus, supra ge-
 neralem protectionem Ecclesie in-
 ditæ quam sustinet, habet specialiam
 quoque functionem sibi manda-
 tam, omnes iustorum animas recipi-
 endi, qui ex hac vita ad alteram demig-
 rant, easque insidijs & oppugnatio-
 nibus dæmonum ereptas tribuam
 CHRISTI præsentandi, vt con-
 sequantur præmium, pro meritorum
 ratione illis à Deo attributum. De-
 inde in fine & consummatione huius
 mundi fortissimus quoque hic Archan-
 gelus apparebit ad bellum ineundum
 cum Antichristo, qui confectis mil-
 culis fideles peruertere conabitur, &
 Ecclesiam DEI aduersus terribilem
 illam

1. Tim. 4.

CH
 illam pe
 tentam
 tenebra
 alligatu
 lem illu
 num om
 no iudic
 tiam au
 peccato
 addicent
 locus ve
 gratiæ,
 stitiæ; o
 iudicabu
 hoc mun
 uicte Pri
 elisæ De
 semper ta
 gnis inter
 ctorias re
 tibi fama
 lent Duce
 uandum,
 riam; qu
 deinde a
 promoue
 lium anir
 cum tant
 carne, mu
 & sicut d

illam persecutionem tueatur. Post ob-
tentam autem victoriam, & Principem
tenebrarum in puteo abyssi infernalis
alligatum, ipse Archangelus horribi-
lem illam tubam inflabit, ad cuius so-
num omnes mortui resurgent, & ater-
no iudici sistentur, extremam senten-
tiam audituri, qua iusti æternæ gloriæ,
peccatores autem, perpetuis supplicijs
addicentur. Tunc non erit amplius
locus vel tempus misericordiæ aut
gratiæ, sed tantum seuerissimæ Dei iu-
stitiæ; omnesque iusto Dei iudicio ad-
iudicabuntur loco, quem quisque in
hoc mundo degens promeruerit. O in-
uicte Princeps, & custos fidelissime Ec-
clesiæ Dei, animarumque fidelium, qui
semper tanta caritate, zeloque tot pu-
gnis interfuisti, tantasque ex hoste vi-
ctorias retulisti, non ad conciliaudam
tibi famam & existimationem, vt so-
lent Duces huius sæculi, sed ad conser-
uandum, tuendumque honorem & glo-
riam, quam omnes DEO debemus,
deinde ad salutem humani generis
promouendam; veni, quæso, in auxi-
lium animæ meæ, quæ continetur
cum tanto periculo à suis inimicis,
carne, mundo & dæmone impugnatur;
& sicut dux fuisti populo Israhel per

desertum, sic quoque velis esse fidelis
dux & comes meus per desertum huius
mundi, donec securè me perduxeris ad
felicem terram viuentium, ad beatam
illam patriam, à qua omnes exulamus.
O anima mea, vtinam quando ad
ultima hora profectionis tuæ, terroris
& discriminis plena, cum à corpore
tantopere amato cogeris discedere,
solaque & nuda angustissimam mortis
portam, per tot infestas infernalium
draconum, capitalium hostium tuorum
acies transire, qui te instar famelico-
rum leonum rugientes circumdabunt,
ad te rapiendum & deuorandum parati;
vtinam, inquam, illo temporis puncto
hic inuictus Archangelus, vt semper
promptus fuit in omnibus animarum
fidelium periculis, tibi quoque cum
honorata sua cohorte dignaretur sub-
uenire, & pro te pugnare, & fortissimo
protectionis suæ scuto efficere, victo-
ricus per medios hostes in patriam
caelestem euadere posses. Quod si
iam ante seuerissimi iudicis tribunal
tui patrociniū susceperet, pro te re-
spondendo, suisque precibus peccato-
rum tuorum veniam obtinenda,
& denique te sub suo victrici vexillo
receptum perduceret ad sanctam illam
be-

CR
beatam
bus Ang
get cum
Creato
titia co
res:
6. PO
chaëlem
stantiam
GABR
vocerur
dum est,
lorum or
tur in au
num, se
nempe A
angelos p
um ad qu
non fuit
num, di
quam De
est, diuin
ex nobili
prehensis
si amicus
altissimi i
tione, p
cit. Hic est
qui medi
Deum, &

beatamque lucem, qua ipse cum omnibus Angelis & electis filiis lucis refulget cum sempiterno gaudio & gloria Creatoris, quanto cum solatio & lætitia cordis ex hoc mundo excederes?

6. POST gloriosum principem Michaëlem considera dignitatem & præstantiam prerogatiuorum Archangeli GABRIELIS, qui licet in scripturis vocetur Angelus, non ideo existimandum est, cum fuisse ex infimo Angelorum ordine, qui peculiariter mittuntur in auxilium & ministerium hominum, sed fuisse Angelis superiorem, nempe Archangelum & inter Archangelos primum. Nam sicuti mysterium ad quod annunciandum ille venit, non fuit commune, sed excellentissimum, dignissimumque ex ijs quæ vnquam Deus exhibuit; ita cogitandum est, diuinum hunc legatum fuisse vnum ex nobilissimis in illa Hierarchia comprehensis. Hic est fidelis cælestis sponsi amicus, qui factus ab eo conscius altissimi illius secreti de sua Incarnatione, primus illud mundo patefecit. Hic est ille gratiosus paranimphus, qui mediator fuit inter altissimum Deum, & humilem virgunculam, de-

Nazareth, inter verbum æternum & nostram naturam humanam. Iam ad melius intelligendam huius Archangeli dignitatem, considera sigillatim officia a Domino illi commissa. Et primo, ut quidam sancti affirmant, pie credi potest, illum in singularem custodiam Beatissimæ Virginis attributum. Ac sicut DEVS. aliam puram creaturam neque in cælo, neque in terra habuit nobiliorem, & quæ ipsum impensius amat, MARIA Virgine: sic cogitare potes, sicut Principes huius mundi res, sibi carissimas custodiendas dare solent alicis fidelissimis, sibi que addictissimis, sic in illa cælesti aula gloriosum Gabrielem merito inter meliores & cariores apud Regem cæli numeratum fuisse. Considera deinde alterum huius beati Archangeli officium, quod erat, esse Legatum à Sanctissima Trinitate missum pro negotio sublimi & maximi momenti, nempe pro incarnatione Vnigeniti filij Dei, & redemptione ac salute totius mundi. Quare optime in eum convenit nomen Gabrielis, nomen messerij plenum, quod interpretatur, VI. DEVS: nam CHRISTVM annuntiavit mundo, qui simul futurus erat DEVS.

Deus &
Gabriel
Fortitudinem
dem n
mundo,
catum f
diuinæ
& anima
hypostat
scriptum
rumpitur.
qua lega
fortitudi
hoc ipso
ra nostr
assumptio
huius fo
moti & fo
nam fo
nas exced
legatione
divinum
ipsum De
qui ablati
figato,
nos tyran
uitute vin
tati restit
7. RES
tam zelun

Deus & Homo. Deinde hoc nomen
 Gabrielis, magis propriè idè est, quod,
Fortitudo Dei, idque ad denotandum i-
 dem mysterium, quod annuntiarat
 mundo, nempe fortissimum & tripli-
 catum funiculum, id est arctissimam
 diuinæ naturæ vnionem cum corpore
 & anima sanctissima CHRISTI in vna
 hypostasi, & æterni verbi persona, sicut
 scriptum est, *Funiculus triplex difficile*
rumptitur. Dicitur quoque fortitudo Dei
 quia legationis suæ beneficio diuinam
 fortitudinem nobis communicauit,
 hoc ipso quo Deus cum humana natu-
 ra nostram quoque imbecillitatem
 assumpsit. Vnde homines beneficio
 huius fortitudinis facti sunt ita ani-
 mosi & fortes, vt multa fecerint quæ o-
 mnem fortitudinem, viresque huma-
 nas excedunt. Angele verè fortis, quia
 legatione tua hominibus non solum
 diuinum robur attulisti, verum etiam
 ipsum Deum omnium fortissimum,
 qui ablatis spolijs, & forti armato pro-
 strigato, qui tanto tempore diram in
 nos tyrannidem exercuerat, nos è ser-
 uitude vindicauit, & filiorum Dei liber-
 tati restituit.

Eccl. 4.

Luc. 4.

7. RESTAT nunc post considera-
 tum zelum, factaque Principis Michae-

Tob. 12.

lis illustria, & mysticam Archangelus
Gabrielis fortitudinem, ut confide-
mus quoque officiosam caritatem an-
geli Raphaelis, qui cum sit, ipso teste
vnius est septem spiritibus in conspectu
Dei semper assistentibus, probabile est
illum esse vnum ex præcipuis angelis
paradisi. Et ex consequenti confide-
bimus multa beneficia quæ quisque
in corpore, quàm in anima recipit à suo
angelo custode. Nam hic gloriosus
Raphael tum ratione nominis sui, tum
officiorum misericordiam quæ ille de-
tulit vtrique Tobiam, seni & iuveni, o-
mnino fuit typus & figura luculentior
eorum, quæ faciunt erga nos angelus
custodes. Et primò aptissimè in illum com-
petit nomen Raphaelis, quod interpretatur,
medicina Dei, ab effectu medicina-
rum spiritualis iuveni Tobiam Patris
corporalis qua seniori Tobiam Patris
suum restituit. Quo verò alio officio
fungitur erga te Angelus custos, non
medici tam corporalis quàm spiritualis
ut inferius dicitur. Quare ut id melius
intelligas, considera tres esse humana-
vitæ status. Primus est, quo homo
huc degit in utero matris. Secundus
à tempore natiuitatis, usque ad mor-
tem, & iudicium animæ suæ particu-
lare.

Tob. 6.

C. II.

lare. To-
tur post
go horu
nibus
conten
stos An
adprim
ptura, c
filium su
mittere,
mitatu er
quam b
pedem ef
lum, spec
comitem
tius iner
cura plus
antequan
perulquar
rum & p
notitiam
in spiritui
ciem cont
mus Matr
ram suscip
illo statu
cum Matr
dimeto vl
mi peruen
numcrum

lre. Tertius est, in quo homo versa-
 tur post mortem. In vnoquoque er-
 go horum statuum, congruenter om-
 nibus actionibus Raphaelis Angeli,
 contemplare singula officia quæ cu-
 stos Angelus erga te exercet. Quod
 ad primum statum attinet, narrat Scri-
 ptura, cum senior Tobias cogitaret
 filium suum in remotam regionem
 mittere, sollicitum fuisse de fido com-
 mitatu ei attribuendo. Et ecce, ante-
 quam bonus iuuenis domo paternâ
 pedem efferret, Angelum à Deo mis-
 sum, specie humana, se offerentem in-
 comitem atque etiam in duce[m] to-
 tius itineris. O caritas immensa, &
 cura plus quam paterna creatoris, qui
 antequam è ventre Matris prodires,
 priusquam vllam inimicorum tuo-
 rum & periculorum impendentium
 notitiam haberes, mandauit vni beato
 rû spirituum, qui semper diuinâ eius fa-
 ciem contèplantur, atq; illi ipsi, qui pri-
 mus Matris tuæ custos fuerat, vt tui cu-
 ram susceperet, inciperetq; te in tenello
 illo statu multis periculis obnoxio vna
 cum Matre præseruare, quo sine impe-
 dimêto vllò, secure ad gratiam baptis-
 mi peruenire posses, & in filiorum Dei
 numerum inscribi. Sed quid dico ego.
 de

de cura & memoria à Deo habita pro te adhuc in vtero materno existente, mò ab omni æternitate, ante quã angelos, vel aliud quicquam condidisset, cõ nondum essent abyssi, nondum loca essent fundamenta cæli & terræ, iam homo miserabilis tui memor erat & de tua salute sollicitus. Et quanquam ab æterno tuam ingratitude & indignitatem præuidit, nihilominus ex tua bonitate sua, nullo tuo antegresso merito, nõ solũ decreuit tibi illud auxilium præstare, sed etiam omnia beneficia in te conferre, quæ huc vsque à primo tuæ conceptionis momento recepisti, & deinceps vsque ad vltimum omnium maximum, æternam scilicet beatitudinem es recepturus.

8. DEINDE quod ad secundum statum vitæ tuæ attinet, cum in lucem huius vitæ prodixisti, subiungit scriptura sacra, quemadmodum Angelus Raphael egressus cum Tobia è domo Petris, promiserit se fidelem eius comitatum toto itinere futurum, saluumque ad locum destinatum perducturum. Non secus Deus te, simulatq; natus es, cum vno horum cælestium ciuium comitatus est, vt tanquam singularis custos, & pædagogus tui patrocinium susciperet,

tuum.

tumque aduocatum apud suam Ma-
 iestatem in celo ageret. In hac enim vi-
 ta omnes sumus velut pueri, opusque
 habemus tutore & pædago, qui quæ-
 si manu nos ducat & sustentet, ne forte
 Gal. 4.
 pedes nostri in aliquam petram pecca-
 ti impingant, aut graue aliquod peri-
 culum adeant: qui quoque nos in bra-
 chia sua excipiat, ut securè loca pericu-
 losa transeamus, nec ante periculum
 animaduertamus, quam euaserimus.
 Secundo, sicut angelus Raphael ducens
 Tobiam per viam, optima Tob. 6.
 consilia illi suggererat; instruebatque
 sigillatim, qua ratione matrimonium
 iure deberet, nempe non hominum
 carnalium more, sed cum sancto timo-
 re Dei, crebraque oratione: sic Ange-
 lus tuus custos continenter tibi bona
 consilia suppeditat, & in omnibus a-
 ctionibus dirigit: ille enim te excitat
 & impellit ad multa bona opera facièn-
 da, quæ sine hoc auxilio non faceres,
 idque nunc alliciendo CHRISTI Do-
 mini & Sanctorum exemplo, nunc tuâ
 voluntatem consideratione bonitatis
 diuinæ, infinitorumque eius beneficio-
 rum inflammando, nunc etiam futuri
 iudicii, pænarumque inferni memoria
 mentem illuminando, Tertio pergit
 Scri-

Tab. 6.

Scriptura narrare beneficia, quæ Tobias ab Angelo Raphael, tam quoad suam personam, quam quoad bona temporalia, recepit. Cum enim pervenisset ad fluviū Tigris, & in eo vellet lavare pedes suos, insilijt in eum piscis immanis ad eum deuorandum: sed Angelus eum defendit, & ab illo periculo liberauit, voluitque vt fel eius acciperet ad restituendam cæco parenti senectutem. Adhæc idem Angelus non solum redemit pro Tobia summam illam pecunię, ob quam erat missus, sed hæredem quoque eum fecit omnium facultatum soceri sui Raguelis. Iam quid aliud agunt Angeli nostri custodes, nisi vt continenter, ad auxilium nobis præstandum in necessitatibus nostris vigilent, hæc secus ac maritus intentos semper oculos habens in periculum suum, ne forte labatur, aut aliquid faciat. Cogita igitur à quot periculis corporalibus te præseruari, quæquæ ac alij, incurrere potuisses, atque etiam quam fuerit sollicitus in procurandis tibi bonis temporalibus, vt fructu, viribus & alijs adiumentis, vt tam conuenienter statui tuo institueris posses, atque illi statui, qui ad salutem consequendam tibi esset accommodatior.

CH
 nor. Q
 el (vt ip
 bat, ora
 Deo offe
 pro no
 in consp
 tuas & d
 ra bona
 quod do
 tendo. V
 studio a
 nunc def
 bant in s
 sta, ascen
 nostras,
 suam mi
 descendu
 celesti sa
 nes bona
 terdum e
 ternã, vt
 remus, ne
 nemur.
 phael To
 debebat
 nõ haber
 cõtra que
 defension
 custos no
 us, cui cõ

nior. **QUARTO**, sicut Angelus Raphael (vt ipse dicit) officium sibi vendicabat, orationes, bonaque opera Tobiae Deo offerendi, sic angelus noster custos pro nobis exercet munus procuratoris in conspectu Dei offerendo orationes tuas & desideria, & qualiacunque opera bona quae facis, semperque à Deo aliquod donum gratiae diuinæ ad te referendo. Vtinam videre fas esset, quanto studio angeli sancti nunc ascendant, nunc descendant pro nobis, vti faciebant in scala à Iacob Patriarcha cōspicua, ascendant exponendo necessitates nostras, precandoq; Deum vt diuinam suam misericordiam nobis impertiat: descendant autem, reportando à Patre caelesti sanctas inspirationes, cogitationes bonas, aliaque diuina auxilia, & interdum etiam correctionem aliquā paternā, vt excitet nos, nosq; ipsos exploremus, ne simul cū hoc mundo condēnemur. **QUINTO**, sicut angelus Raphael Tobiae docuit modū, quē tenere debebat ad exterminandū dēmoniū, vt nō haberet amplius potestatem in ipsum cōtra quē etiā ipse angelus pro iuuenis defensione pugnavit: sic angelus noster custos non aliter, quā fidus Capitaneus, cui cōmissa est arx aliqua aduersus hostes

Tob. 12.

Gen. 28.

1. Cor. 11.

Tob. 8.

hostes defendenda, diligenter vigilat, ne vi vel fraude ab illis occupetur. Hic enim Angeli sunt fideles illi custodes, quos Dominus dicit collocatos in muris Hierusalem ad custodiendum per vigilias noctis gregem suum, ne lupus ille infernalis aduersarius noster, instar leonis, animas nostras abripiat. Ad hos quoque custodes angelos pertinent illa verba Apocalypsis. *Esto vigilans, & confirma.* Vigilat enim Angelus custos pro nobis contra daemone[m], obijciendo se eius incursibus, frangendo & debilitando eius vires, & acceptam reparando iacturam, ne amplius tanta confidentia & audacia inuadere audeat. Confirmat quoque nos, nunc remouendo peccatorum occasiones, nunc multos vitijs & peccatis deterrendo, in qua, destituti eius auxilio, facile incidere[mus], nunc etiam corroborando nos & animando in occurrentibus tentationibus & afflictionibus, ac denique a Domino impetrando fortitudinis & victoriam obtinendam. **SIXTO**, sicut Angelus Raphael daemone[m], ne Tobiam, velut omnes reliquos mulieris maritos, occideret, comprehensum aligauit in deserto: ita noster bonus Angelus,

Apoc. 3.

C
gelus si
tis affli
pugnat
& im
alias io
uoret: d
id temp
lemus,
nos pra
ius mu
migrare
anima d
eam cor
fidenter
ciens ei
pretiosi
iudicij
das pec
fuerit P
solatur,
piorum
que de f
iubet.
9. Q
tremum
ra quid
rit quon
iuueni T
sui socer
& opibu

angelus singulariter nobis tempore mortis afflilit, ut illa hora ab insidijs & impugnationibus demonis nos tueatur, & immunes reddat, qua acrius, quam alias solet, circuire quærens quem deuoret: deinde ut à peccatis illis, quibus id temporis maximè obnoxij esse solemus, ut infidelitate, & desperatione, nos præferuet; atque ita ex miserijs huius mundi liberi ad cælestem patriam migrare possimus. Ad hæc postquam anima è corpore excessit, idem angelus eam comitatur, solatur, animat ut confidenter se tribunali diuino sistat; obijciens eius oculis merita IESV Christi pretiosissima, in quibus tempore illius iudicij fidere debeat. Si autem ad expiandas peccatorum reliquias adiudicata fuerit Purgatorio, ibi eam sæpe inuist, solatur, certiorcm reddit de precibus priorum pro ea in mundo fuis, & denique de futura liberatione securam esse iubet.

9. QVOD ad tertium, cumque extremum tuum statum attinet, considera quid denique angelus Raphael fecerit quomodo videlicet, cum coniugem iuueni Tobia assignasset, omnibusque sui soceri bonis ditasset, multis donis & opibus onustum eum in domum pater-

*Tob. 6.
& 10.*

paternam reduxerit : vbi tanto ma-
iore gaudio receptus est , quanto ma-
ior erat mœstitia de eius reditu retar-
dato, metuentibus omnibus ne forte
periisset. Hic simul contemplare cui-
di custodis officium, qui animam no-
am postquam confecta longa & peri-
culosa peregrinatione ab omni ma-
cula expurgata fuerit , cœlesti sponso
per cœlestem paranymphum coniu-
ctam, multisque donis & diuinis cha-
rismatibus ornatam ac totam hilaritatem
& lætam conduceret ad cœlum, ad illam
supernam Hierusalem matrem no-
stram, ibique magno gaudio & exul-
tatione omnium paradisi angelorum
& sanctorum à quibus multo ante fue-
rat expectata, cœlestis Patris confpe-
ctui præsentabit, vt diuinis eius man-
ibus recipiat coronam gloriæ, & felici-
tatis eius, quæ ab æterno ei præparata
fuit, & pro qua nos miseri adhuc
gemiscimus, & suspiramus in hac
lachrymarum valle. O millies bea-
ta anima, quæ postquam suo Creato-
ri fidelis extitit, bonisque sui Ange-
li custodis consilijs pavit, post
nos vitæ suæ laudabiliter exactos, ab
eodem Angelo in beatam illam pa-
triam, in illa æterna iustorum taber-
na-

Gal. 4.

Rom. 8,

CH
macula i
tur veræ
onfa, i
pax & c
mea, q
non ali
tem tuum
modem n
tum illi
spectum
debis co
Deus an
non cert
tux non
lius boni
tate filiu
ne confid
lens, & p
trem me
sed recep
ticit, si
salem vt
retribuere
libus & ta
te receptis
beatis spi
beneficia
debemus
ut, vt nos
nostris, q

macula introducetur. Ibi celebrabun-
 tur verae nuptiae agni cum sua dilecta
 sponsa, ibi plena erit laetitia, perfecta
 pax & quies sine fine. Sed tu anima
 mea, quae per omnem vitam tuam
 non aliud quam offendisti Creato-
 rem tuum, bonumque Angelum cu-
 iusmodi moerore affecisti, quod sola-
 tum illi erit in te deducendo in con-
 spectum Patris tui? & tu qua fronte au-
 debis comparere coram illo? Heu
 Deus an ergo mihi desperandum est?
 non certè. cum enim misericordiae
 tuae non sit numerus, & in persona il-
 lius boni Patris Euangelici tanta cari-
 tate filium poenitentem receperis, pla-
 ne confido, me, si de antea vita do-
 lens, & poenitentiam agens ad te Pa-
 trem meum reuertero, non eiectionem,
 sed receptum à te misericordissimo Pa-
 treiri, si non ut filium obsequentem,
 sed ut poenitentem. Iam verò quid
 retribuere poterimus Domino pro ta-
 libus & tantis beneficijs à sua Maiesta-
 te receptis? quicquid enim debemus
 beatis spiritibus, quorum opera haec
 beneficia nobis contigerunt, id totum
 debemus Creatori, qui angelis manda-
 vit, ut nos custodirent in omnibus vijs
 nostris, quanquam ipsis quoque angelis
 custo-

Luc. 15.

Psal. 115.

Psal. 90.

custodibus, ob immensam eorum
 nos caritatem, fidumque ministerium
 demonstratum maximas gratias debe-
 mus. Et primo quidem Angelo tuo no-
 mine assistentiæ perpetuæ, debes ho-
 norem, cultum, & reuerentiam, cau-
 do ne in eius conspectu facias, quod
 non faceres in præsentia cuiuscumque
 hominis te superioris: ac vè tibi, si
 Angelus sanctus, tuis peccatis & neg-
 gentijs offensus te sua præsentia, an-
 glicaque visitatione reputauerit in-
 dignum. Præter hæc multæ sunt virtutes,
 quæ angelis sanctis placent, quas
 optant in animabus nostris videre, &
 illis consequendis omne studium me-
 rito adhibere debemus. Eæ sunt, sobri-
 tas, castitas, paupertas voluntaria, fre-
 quentes gemitus cum lachrymis deu-
 uoris, & oratione feruenti: sed super
 omnia, vnio, pax, & fraternitas caritas
 sunt virtutes, quas imprimis angelis
 cis à nobis postulant. O anima mea, o
 imago creatoris pulcherrima, vnam
 tuam dignitatem agnosceres, quanti
 amata sis à Deo, quanti que ab Angelis
 æstimata; non dubium, quin, ad
 inferendam amplius iniuriam illi, qui
 tantoperè te honorauit, atque ad non
 tristandum tuum fidelissimum custo-

Gen. 1.

CE
 dem no
 rorum f
 ruis. M
 celo ap
 peccat
 maffita
 lus, dum
 timina g
 vitam ha
 set, libe
 po tua sa
 vallis pe
 bus, quæ
 rem glori
 meritoru
 virtutibus
 num fin
 pramio e

ORA
 ltrum
 dine in li
 Angeloru
 ra, ita tibi
 vt ab om
 semper di
 tibus in ce
 corinente
 sus inimi
 dem

dem non amplius tam facile sis peccatorum fece & sordibus te contaminatus. Nam si tantum gladium est in celo apud omnes angelos pro vnus peccatoris conuersione, cogita quanta *Matt. 18.* mælitia afficiatur bonus tuus Angelus, dum videt te per peccatum spoliari diuina gratia: Si enim sanguinem vel vitam haberet, quam profundere posset, libenter ad imitationem Domini pro tua salute profunderet. Age ergo vtilis potissimum te exornes virtutibus, quæ exhilarant angelos, & Creatorem glorificant, vt ex his pretiosorum meritorum seminibus, conuenienter virtutibus angelicis, fructum dulcissimum similem ipsorum Angelorum premio colligere possis.

COLLOQUIVM.

ORABIS Deum Dominum nostrum, vt sicut ille tam mirabili ordine in hominum gratiam distribuit Angelorum suorum officia & ministeria, ita tibi quoq; concedere dignetur, vt ab omnibus illis beatis spiritibus, semper diuinæ eius Maieitati assistentibus in celo & seruiantibus, tua vita cõiuncter custodiatur, & à crudelibus inimicis defendatur. Et sicut illis

M tam

tam copiosum gratiæ donum contineat, sic velit, per eorum orationes quoque concedere gratiam, eorum militatem, caritatem & puritatem; ut in terra ducens vitam angelicam, merearis aliquando similis angelis reddi in cælis, & cum ijs dem operari gloriosi Dei visione in æternum frui & gaudere.

DOCUMENTA.

1. **D**OMINVS dicit, nisi efficiamini sicut parvuli, non ingressuri eritis in regnum cælorum: nam ut ipse alibi dicit. Talium est regnum cælorum. Quare si saltem lumus, convenit nos parvulorum habere proprietates: talibusque uti moribus, quæ illi in illa ætate utuntur. Parvuli sunt malitiæ expertes & fraudis. parvuli mente & corpore, honorem vel delectationem aestimant, iniuria neminem afficiunt, non vindicant, non contendunt cum omnibus cedunt, denique timent suos facileque illis se submitunt. Atque hæc virtutes Christianæ, quas ipse CHRISTVS professus est, & imitandas docuit, Discite à me, quia mitis sum & humilis corde. in quibus duabus virtutibus hæc proprietates continentur.

2. **D**IXIT quoque Dominus. Qui humilis se faciat sicut cælorum. Quare si saltem lumus, convenit nos parvulorum habere proprietates: talibusque uti moribus, quæ illi in illa ætate utuntur. Parvuli sunt malitiæ expertes & fraudis. parvuli mente & corpore, honorem vel delectationem aestimant, iniuria neminem afficiunt, non vindicant, non contendunt cum omnibus cedunt, denique timent suos facileque illis se submitunt. Atque hæc virtutes Christianæ, quas ipse CHRISTVS professus est, & imitandas docuit, Discite à me, quia mitis sum & humilis corde. in quibus duabus virtutibus hæc proprietates continentur.

Matt. 19.

Matt. 11.

VITA
um con
rationes
n, corum
uitatem
itam ang
similis au
idem opo
eternum p
A.
efficiam
vros nos
T alium
re si salu
m habere
bus, qu
unli sim
dis. p
el de de
ciunt, al
cum qu
st suos m
Atque h
H R I T
uit, cum
n & hum
i: us om
qui humi

ma se sicut paruulus isse, erit maior in re-
gna caelorum. Quam bene ergo dixit Aposto-
lus sapientiam carnis inimicam & contrariã
esse sapientiæ Dei: in mundo enim illi putar-
tur maiores, qui honoris, & existimationis
sue statũ & gradum diligenter tuentur, quos
Deus nihili facit. Contra verò, qui rationem
honorũ sui non habent, & conãtur se demit-
tere omniumque pedibus subijcere, verè sunt
in conspectu Dei magni, & in caelo etiam a-
lijcerunt maiores, secundum dictum sapien-
tiã. Quanto magnus es, humilia te in o-
mnibus, & in corã Deo inuenies gratiã.
3. Quanto minorem homo se fecerit alijs,
tanto reddetur maior: quia quo quis humilior
est, hoc similior & vicinior est CHRISTO,
qui est supra omnes. Quod si ita sit, non debe-
rent Christiani, & homines spirituales inter
se contendere de primo loco, & honoris pre-
rogatiua, sed potius de loco ultimo. Qui enim
operã primũ locũ obtinere in terra, inueniet
se post factum in caelo. Ne ergo studeamus vi-
deri maiores alijs, sed potius faciamus nos in-
feriores omnibus, non enim iustior aut melior
est, qui honoratior; sed potius quo quis iustior
est, & maiore honore dignior.
4. Sit tanta reuerentia deferenda est san-
ctis angelis custodibus, ut sicut Dominus con-
nerat, propter illos neminem pusillorũ con-
tere debeamus; & similiter apostolus con-
sulebat

Rom. 8.

Eccl. 3.

fulebat mulieribus vt capita sua tegerent,
 forte vanitate sua vel indecentia offende-
 Angelos salutis hominum promouende
 pidos. quāto potius cauere debemus, et
 ria, vel alia noxa grauiori offendamus
 mos nostros, si quidem offendendo illos,
 dimus quoque ipsorum angelos, qui nos
 mici & intimi Dei domestici, exigent
 nos vindictam, vel procul dubio obiciant
 5. Etsi angeli tantam curam & studium
 habeant in hominum custodia, nunquam
 men mente cessant contemplari. Per
 lestis faciem, nec à diuino amore diuina
 nam cura & sollicitudo, qua tanguntur
 pter nos, subordinata est ipsi amoris,
 amorem Dei ab ipsis suscepta est. Sic
 pij & spirituales, dum curis & occupa-
 bus externis distinentur, procurare
 vt ille non solum non impediant inuen-
 citia, sed etiam promoueant ad fru-
 lem & rerum diuinarum contemplationem.
 Quod euentet, quando sanctorum
 exemplo, efficiunt vt actiones externa
 dant, & efficaciam suam sortiuntur
 nis, ab his ordinentur, & dirigantur
 non alio fine, quam ex puro Dei amor
 piantur.

6. Qui curam habent homines ad
 ad penitentiam, non debent vquam
 desistere, ob fastidium laboris, aut quia

CE
 autu ren
 idu quos
 exemp'o
 uoquam
 seruit, et
 datur, in
 cogitasse
 quam conu
 iam eos qu
 tu, quo per
 fut ad em
 7. SEN
 ad amicum
 is actionib
 dere nolit,
 quam seuer
 mento mal
 remus, cog
 stris semper
 in seueros
 siacogitatio
 dulo expen
 volumus: s
 erit, ne
 Deu

aut rem non habueram optatum exitum in
 illi quos spiritualiter inuare volunt: sicut suo
 excep. o nos docuerunt custodes Angeli, qui
 nunquam curam & custodiam peccatorum de-
 serunt, etiamsi eorum peccatis grauitur offen-
 dantur, imò non deserunt, etiamsi diuinitus
 cognouissent, eos quorum curam habent, nun-
 quam conuertendos: quare nec unquam ces-
 sam eos quamdiu in hac uita sunt, & in sta-
 tu quo per penitentiam ad Deum redire pos-
 sunt ad emendationem extimulare.

7. SENECA Philosophus gentilis, scribens
 ad amicum quendam suum, monet eum, ut si
 in actionibus sermonibusque suis à recto disce-
 dere non ita cogitet sibi semper Catonem tan-
 quam seuerum Censorem assistere. Quod docu-
 merito multo magis nos Christiani uti debe-
 remus, cogitareque in omnibus actionibus no-
 stris semper praesto adesse Angelos custodes,
 in seueros censes nostros, idque eo fine, ut i-
 sta cogitatio reddat nos memores nostri, ac se-
 dulo expendamus quicquid agere vel dicere
 volumus: si enim aliter fecerimus, verendum
 erit, ne qui sunt in aduocati nostri apud
 Deum, postea in die iudicij fiant
 nostri accusatores.